

TÄIENDUSKOOLITUS / ASV-FJ-01

Finantsriskide juhtimise alused

Finantsturgude, rahavoogude ja finantsriskide praktiline baaskursus. Õppija koostab arvutustel põhineva riskianalüüsi ning põhjendab võimalikke maandamismeetmeid.

Kinnitatud MTÜ ASV Koolitus direktori Andrei Gritskovi poolt 20.10.2026, Tallinn.

Koolitusasutus	MTÜ ASV Koolitus, registrikood 80628575
Autor ja koostaja	Andrei Gritskov
Koolitajad	Andrei Gritskov, Angela Melihhova, Diana Brodskaja, Natalja Bolšakova
Õppekavarühm	Rahandus, pangandus ja kindlustus (ISCED-F 0412)
Õppe kogumaht	120 akadeemilist tundi
Õppekeel	Eesti või vene keel vastavalt enne registreerimist avaldatud koolitusrühma infole. Erialase eesti keele ülesanded tehakse eesti keeles.
Versioon ja kinnitamise aeg	1.1 20.10.2026

1. Eesmärk

Anda oskus kirjeldada finantsriske, võrrelda rahastamis- ja investeerimisvalikuid ning koostada lihtne stsenaariumianalüüs. Õppija kasutab kontrollitavaid lähteandmeid ja näitab, kuidas eelduste muutus mõjutab otsust.

2. Sihtrühm ja õpingute alustamine

Alustavad finants- ja majandustöötajad, ettevõtjad, juhid ning finantsteemadest huvitatud täiskasvanud, kes vajavad praktilist riskide hindamise baasi.

Keskharidus, protsentarvutuse ja tabelarvutuse algoskus ning koolitusrühma õppekeele oskus vähemalt B1 tasemel. Õppe alguses täidetakse lühike lähteoskuste ülesanne; vajadusel antakse ettevalmistav juhend.

Vabaduse väljak 2, Tallinn | info@asvkoolitus.ee | +372 58 299 127 | asvkoolitus.ee

Õpiväljundid ja kutsealane alus

3. Õpiväljundid

- ÕV1. Selgitab finantsturu osaliste ja põhiliste instrumentide rolli ning eristab rahastamis-, hoiustamis- ja investeerimisotsust.
- ÕV2. Koostab näidisettevõtte riskiregistri, eristades turu-, krediidi-, likviidsus- ja operatsiooniriski ning määrates vastutaja ja kontrollmeetme.
- ÕV3. Arvutab tabelarvutuses rahavoo, intressikulu, nüüdisväärtuse ja lihtsa tundlikkusanalüüsi, esitades eeldused ja andmeallikad.
- ÕV4. Võrdleb aktsia, võlakirja ja fondi omadusi, kulusid ning riske ja põhjendab hajutamise mõju koos selle piirangutega.
- ÕV5. Võrdleb laenu- ja kindlustuslepingute tingimusi ning määrab näidisjuhtumisel olulisemad maksevõime ja kindlustuskaitse riskid.
- ÕV6. Selgitab tuletisinstrumendi maandamis- ja võimendumõju lihtsas stsenaariumis, nimetades võimaliku kahju ja mudeli piirangud.
- ÕV7. Kontrollib finantsteenuse pakkuja tausta ametliku info abil, märkab pettuse ohumärke ning hindab otsuse eetilist ja kestlikkuse mõõdet.
- ÕV8. Koostab ja kaitseb finantsriski analüüsi, eristades tõendatud fakti, eeldust ja soovitatud edasist kontrolli.

4. Õppekava koostamise alus

Õppekava on iseseisev finantsalane täienduskoolitus. Kutsealase sidususe jaoks kasutatakse standardi Väikeettevõtja, tase 5, versiooni 5 kompetentside B.3.1 ja B.3.5 riskianalüüsi ning majandusarvestuse asjakohaseid osi. Täiendavaks raamistikuks on Euroopa Liidu ja OECD-INFE täiskasvanute finantspädevuse raamistik, eelkõige planeerimine ning riski ja tootluse seos.

Kompetents või alus	ÕV nr	Ulatus
B.3.1 Väikeettevõtja: äritegevuse kavandamine	2, 8	Osaline seos: finantsriskide kaardistamine
B.3.5 Väikeettevõtja: majandusarvestus	3, 5, 8	Osaline seos: rahavoog, finantsplaan ja riskianalüüs
EL/OECD-INFE Finantspädevuse raamistik	1, 4, 5, 6, 7	Täiendav õppekava arendamise raamistik; ei ole kutsestandard

Kutsestandard kirjeldab kutse terviknõudeid; tabel näitab selle koolituse õpetamise ja hindamise ulatust.

Õppe maht ja ülesehitus

5. Õppeplaan

Kõik mahud on akadeemilistes tundides; üks akadeemiline tund on 45 minutit. Kontaktõpe koolis jaguneb teooriaõppeks ja juhendatud praktiliseks õppeks. Praktika töökeskkonnas ning iseseisev õpe on esitatud eraldi ja neid ei arvestata tundide tabelis topest.

Moodul	Teooria	Praktiline õpe	Praktika ettevõttes	Iseseisev õpe	Kokku
1. Finantsturgude toimimine ja andmete lugemine	8	4	0	4	16
2. Riskiliigid ja riskijuhtimise protsess	6	6	0	6	18
3. Rahavoog ja arvutuspõhine otsustamine	6	8	0	8	22
4. Väärtpaberid, portfelli ja käitumuslikud riskid	6	6	0	6	18
5. Laenud, kindlustus ja ettevõtte maksevõime	4	4	0	4	12
6. Tuletisinstrumentid ja maandamisotsus	4	4	0	4	12
7. Järelevalve, pettuste vältimine ja vastutustundlikkus	4	4	0	4	12
8. Finantsriski analüüsi lõputöö	2	4	0	4	10
KOKKU	40	40	0	40	120

Kontaktõpe koolis: 80 tundi, millest teooria 40 ja praktiline õpe 40 tundi. Praktika töökeskkonnas: 0 tundi. Iseseisev õpe: 40 tundi. Kogumaht: 120 tundi.

Õppevorm ja meetodid

Teooriaõpe toimub koolitusklassis või reaalajas juhendatud veebitunnis. Praktiliste oskuste õpetamisel kasutatakse näidisülesannet, juhendatud harjutamist, iseseisvat sooritust ja tagasisidet. Õppija saab ülesande kirjelduse ning arvestamise tingimused enne töö alustamist. Ettevõttepraktika ja füüsilisi töövahendeid nõudvad sooritusd on toimuvad kohapeal.

Iseseisva õppe korraldus

Iseseisva õppe 40 tundi hõlmavad instrumentide ja lepingute võrdlemist, arvutusmudeli täiendamist, riskiregistri koostamist, ametlike allikate kontrolli ning lõpuraporti ettevalmistamist. Iga töö kohta antakse individuaalne tagasiside.

Praktika korraldus

Ettevõttepraktikat ei ole ette nähtud. Juhendatud praktilised ülesanded tehakse koolitusklassis või sobivas reaalaja veebikeskkonnas; iseseisva töö tagasiside on osa õppeprotsessist.

Õppesisu ja praktilised ülesanded

6. Moodulite kirjeldused

1. Finantsturgude toimimine ja andmete lugemine

Teooria 8 | praktiline õpe 4 | ettevõttepraktika 0 | iseseisev õpe 4 tundi

Finantsvahendajad, raha ajaväärtus, turuhinna kujunemine ning majandusuudise ja algandmete erinevus. Käsitletakse inflatsiooni mõju ostujõule ja eri finantsturu osaliste huve.

Õppija töö: Koostab ühe instrumendi ja selle osaliste selgituskaardi koos kontrollitud andmeallikatega.

Meetodid: Lühiloeng, andmelehe analüüs, arutelu.

2. Riskiliigid ja riskijuhtimise protsess

Teooria 6 | praktiline õpe 6 | ettevõttepraktika 0 | iseseisev õpe 6 tundi

Riskiallikas, sündmus, võimalik mõju ja kontrollmeede. Harjutatakse tõenäosuse ja mõju eristamist, riskide prioriseerimist ning seirekorralduse valikut.

Õppija töö: Koostab vähemalt kuue riskiga registri ning määrab riskide omanikud, meetmed ja seireindikaatorid.

Meetodid: Juhtumianalüüs, riskimaatriks, rühmaarutelu.

3. Rahavoog ja arvutuspõhine otsustamine

Teooria 6 | praktiline õpe 8 | ettevõttepraktika 0 | iseseisev õpe 8 tundi

Laenumakse, intress, diskonteerimine, nüüdisväärtus ja eelarve. Koostatakse baas-, soodne ja ebasoodne stsenaarium ning hinnatakse müügi, intressi ja kulude muutuse mõju.

Õppija töö: Esitab kontrollitava arvutusfaiili, kus sisendid, valemid ja järeldused on eristatavad.

Meetodid: Tabelarvutuse töötuba, weakontroll, individuaalne ülesanne.

4. Väärtpaberid, portfell ja käitumuslikud riskid

Teooria 6 | praktiline õpe 6 | ettevõttepraktika 0 | iseseisev õpe 6 tundi

Aktsia, võlakiri ja fond; hinnariski, emitendi riski ja kulude võrdlus. Hajutamine, ajahorisont, võimendus ning üleoptimismi ja karjakäitumise mõju otsusele. CAPM-i käsitletakse mudeli näitena koos eelduste piirangutega.

Õppija töö: Võrdleb kolme nädisinstrumenti ning põhjendab portfelli stsenaariumiriski.

Meetodid: Tooteinfo võrdlus, arvutus, otsustusjuhtum.

5. Laenud, kindlustus ja ettevõtte maksevõime

Teooria 4 | praktiline õpe 4 | ettevõttepraktika 0 | iseseisev õpe 4 tundi

Laenulepingu kogukulu, tagatis, muutuv intress, kindlustusrisk, omavastutus ja välistused. Analüüsitakse rahavoopuudujääki ning võimalikke ennetavaid samme.

Õppija töö: Koostab kahe pakkumise võrdluse ja toob välja vähemalt kolm otsust mõjutavat lepingutingimust.

Meetodid: Lepingunäidiste analüüs, maksevõime ülesanne.

6. Tuletisinstrumendid ja maandamisotsus

Teooria 4 | praktiline õpe 4 | ettevõttepraktika 0 | iseseisev õpe 4 tundi

Opsiooni, futuuri ja forvardi põhimõtted; maandamise ning spekulatsioonide erinevus. Näidatakse, kuidas baasvara hind, kohustus ja võimendus muudavad kasu või kahju.

Õppija töö: Joonistab lihtsa tulemistsenaariumi ning selgitab, milline risk jääb maandamisest hoolimata alles.

Meetodid: Arvutusnäide, skeem, selgitusvestlus.

7. Järelevalve, pettuste vältimine ja vastutustundlikkus

Teooria 4 | praktiline õpe 4 | ettevõttepraktika 0 | iseseisev õpe 4 tundi

Ametlikud registrid, teenusepakkuja kontroll, info usaldusväärsus, huvide konflikt ja digipettuste ohumärgid. Kestlikkuse väiteid hinnatakse kontrollitava info, mitte reklaamlause põhjal.

Õppija töö: Dokumenteerib näidispakkuja taustakontrolli ja ühe kahtlase pakkumise ohumärgid.

Meetodid: Ametliku info otsing, võrdlus, juhtumiarutel.

8. Finantsriski analüüsi lõputöö

Teooria 2 | praktiline õpe 4 | ettevõttepraktika 0 | iseseisev õpe 4 tundi

Õppija ühendab riskiregistri, rahavoomudeli ja lepingute või instrumentide võrdluse üheks otsustusülevaateks. Töös eristatakse järeldust ja selle ebakindlust.

Õppija töö: Esitab lühiraporti ning kaitseb arvutus- ja maandamisvalikuid hindamisvestluses.

Meetodid: Projektitöö, esitlus, individuaalne kaitsmine.

Hindamine ja lõpetamine

7. Hindamismeetodid ja -kriteeriumid

Hindamine on mitmeeristav: arvestatud või mittearvestatud. Iga õpiväljund peab olema tõendatud allpool nimetatud tööga. Rühmatöös hinnatakse iga õppija isiklikku panust ja sooritust. Hindaja dokumenteerib tulemuse õpiväljundite kaupa, annab põhjendatud tagasisidet ning võimaldab puudused kokkulepitud ajal parandada.

Hindamistöö	Õpiväljund	Arvestamise miinimumkriteeriumid
Turu ja instrumentide võrdlus	1, 4	Osalistes ja instrumendi rahavoog on õigesti kirjeldatud. Vähemalt kolme instrumendi riske ja kulusid võrreldakse sama aluse järgi; hajutamise mõju ja piirang on selgitatud.
Riskiregister	2	Registris on vähemalt kuus eristatavat riski, igaühel põhjus, võimalik mõju, vastutaja, meede ja seireviis. Riskiliigid on põhjendatud ning meetmed vastavad leitud riskile.
Arvutusfail ja stsenaariumid	3	Sisendid ja valemid on jälgitavad, ühikud ning perioodid kooskõlas. Baas- ja vähemalt kaks muutusstsenaariumi on arvatud ilma otsust muutva veata; tulemuse tõlgendus vastab arvutusele.
Lepingu- ja tuletisinstrumendi juhtum	5, 6	Võrdluses on kogukulu, olulisemad tingimused ja riskikandja. Tuletisinstrumendi näites on näidatud kasu või kahju vähemalt kahes stsenaariumis ning nimetatud maandamata risk.
Teenusepakkuja taustakontroll	7	Allikas ja kontrollimise kuupäev on kirjas. Õppija eristab registreeringut, tegevusluba ja reklaamväidet ning toob välja vähemalt kolm konkreetset pettuse ohumärki.
Lõpuraport ja kaitsmine	8	Raport seob järeldused andmete ning arvutustega, kirjeldab eeldusi ja piiranguid ning pakub põhjendatud maandamismeetmed. Õppija vastab iseseisvalt vähemalt kolmele oma töö kohta esitatud küsimusele.

Kriitilised vead ja järelhindamine

Tulemust oluliselt muutev arvutusviga, eksitav allikakasutus või kaitstud andmete avaldamine annab tööle tulemuse mittearvestatud. Õppija parandab vea, põhjendab parandust ning sooritab vajadusel uue individuaalse ülesande.

8. Lõpetamise tingimused ja lõpudokumendid

Tunnistuse saamiseks peab õppija saavutama kõik õppekava õpiväljundid, saama kõik hindamistööd arvestatud ning läbima ettenähtud ettevõttepraktika täies mahus. ASV Koolituse osalemisnõue on vähemalt 80% koolis toimuvast kontaktõppest. Puudunud praktilised tegevused tehakse järele; juhendajaga kokkulepitud asendusõpe peab võimaldama samu õpiväljundeid hinnata. Pelgalt tundides osalemine ei anna õigust tunnistusele.

Kõigi õpiväljundite saavutatuse hindamise läbinud õppijale väljastab MTÜ ASV Koolitus tunnistuse. Kui õpiväljundeid ei hinnatud või kõiki õpiväljundeid ei saavutatud, väljastatakse tõend tegeliku osalemise, mahu ja läbitud teemade kohta. Dokumentide andmed, lisad, allkirjastamine, nummerdamine ja arvestus korraldatakse täienduskoolituse standardi § 3 järgi. Tunnistusel või selle lisal kirjeldatakse omandatud õpiväljundeid ja hindamise viise.

Kutseeksami ja õppekava piirid

Kursus ei käsitle ühe finantsvaldkonna kutse kõiki kompetentse ega valmista ette konkreetseks kutseeksamiks. Õppeülesanded põhinevad näidisandmetel ega ole õppija isiklik investeerimissoovitus. Koolituse lõpetamine ei anna finantsteenuse osutamise tegevusluba.

ASV Koolituse tunnistus ei ole kutsetunnistus. Kutse andja hindab kutse taotlemisel nõutud kompetentse ja eeltingimusi eraldi. Õppekava on täienduskoolitus, mitte formaalõpe ega mikrokvifikatsiooniope.

Õppekorraldus ja kvaliteet

9. Õppekeskkond ja vahendid

Õppeklass Vabaduse väljak 2, Tallinn või reaalaraja veebiruum. Igal õppijal peab olema arvuti, internetiühendus ja tabelarvutusprogramm. Kasutatakse näidisettevõtet, anonüümseid lepinguid ning kontrollitud avalikke andmeid. Harjutused ei eelda päris investeerimiskonto avamist ega raha paigutamist.

Õppija toetamine ja andmed

Õppe alguses lepitakse kokku vajalik keele-, digi- ja õpitugi ning praktilise töö kohandused. Kohandamisel säilivad õpiväljundid ja ohutusnõuded. Õppetöös kasutatakse näidisandmeid; tegelikud isikuandmed ja ärisaladused anonüümitakse.

10. Koolitaja kvalifikatsioon

Majanduse, rahanduse või riskijuhtimise alase kõrghariduse ja vähemalt kolmeaastase asjakohase töökogemusega koolitaja. Tal peavad olema tabelarvutuse praktilise juhendamise oskus ning täiskasvanute koolitaja kompetentsid. Õigusküsimusi käsitleb vastava pädevusega spetsialist.

ASV Koolitus hindab ja dokumenteerib koolitaja erialaseid ning täiskasvanute koolitaja kompetentse enne õppe algust. Koolitaja nimi ja pädevust tõendav kirjeldus avaldatakse koolituse veebilehel. Õppekava uuendatakse tagasiside, hindamistulemuste ning õigusaktide ja kutsestandardite muutuste alusel vähemalt kord aastas.

11. Õppematerjalid

ASV Koolituse arvutusmallid, riskiregistri vorm, anonüümsed lepingunäidised, tooteinfo ning lõputöö juhend. Kasutatakse Finantsinspeksiooni, Eesti Panga ja muude ametlike allikate ajakohaseid andmeid. Arvutuses kasutatav maksumäär või regulatiivne piirang kontrollitakse ülesande kuupäeva seisuga.

12. Õppekava alusdokumendid ja kontrollimise aeg

Õigusaktid ja standardid kontrollitud 20.10.2026. Enne uue rühma avamist kontrollitakse muudatusi uuesti.

Täiskasvanute koolituse seadus, eelkõige §-d 8-11; kehtiv redaktsioon

Täienduskoolituse standard, 25.04.2025 jõustunud redaktsioon; §-d 2-4 ja õppekavarühmade lisa

Väikeettevõtja, tase 5, versioon 5 (osaline kutsealane seos)

EL/OECD-INFE täiskasvanute finantspädevuse raamistik

Finantsinspeksiooni ülesanded ja ametlik info